



ORIGINAL RESEARCH PAPER

The participatory role of the people and government agencies in the structure of seas governance.

Nader Pasandeh¹, Kaveh Timuranjad², Mohammad Reza Rabiei Mandjin³

1. Doctoral student of public administration - the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2. Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

3. Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Article History:

Received: 2023/10/28

Revised: 2023/12/26

Accepted: 2023/12/6

Keywords:

Governance

Oceans governance

high seas

Government

Islamic Republic of Iran

Management

Axes of development

Marine economy

Governance Models

orcid: 0000-0002-7625-4539

doi: [10.52547/joc.14.55.6](https://doi.org/10.52547/joc.14.55.6)

doi:

ABSTRACT

Background and Theoretical Foundations: Although the sovereignty and governance mainly pertain to land, the contemporary inclusion of seas and oceans in the overarching policies of governments reflects a recognition of these elements as integral components of long-term government actions and plans. This governance, both at the national and international level, includes the influence of non-governmental actors and non-governmental organizations on the pillars of the government.

More than 55% of the earth's surface is covered with seas and oceans. Although according to the United Nations conventions, these seas and oceans do not belong to any country or government, all the people living on the earth can protect, take care and advantage of these rich resources. This means that every Iranian person can benefit from all the resources available in the oceans and open waters. On the other hand, in the definitions of governance, one of the most important tasks of the ruler is to provide maximum benefits for the nation and the country. Therefore, it can be concluded that providing maximum benefits from the oceans and seas is one of the duties of governments. Fortunately, with the special attention of the Supreme Leader and the government to the sea-based economy or the sea as the axis of development, recently the seas have received special attention. However, the question that remains is whether the government of the Islamic Republic of Iran has a proper structure to manage the country's interests from the surrounding seas, including the Persian Gulf, the Oman Sea, the Caspian Sea, and the oceans and open seas, which are more than 55% of the earth's surface?

Methodology: This research aims to find a suitable model for the oceans governance by examining the existing structures and evaluating the power of these structures in the government of the Islamic Republic of Iran. Considering the expected capacity to obtain maximum benefits from the oceans and seas and studying structures with similar tasks in other countries, proposals are made to the government of the Islamic Republic of Iran. The requirement of integrated management analysis and compliance with international conventions is that this analysis should be done at the national and international level. Obviously, there is a need for concentration, interaction, cooperation and leadership for all ministries of a government that have duties or powers related to the use and management of seas and oceans.

To achieve this model, this research uses a fundamental study research approach. In terms of general strategy, the present study is considered a case study, and in terms of data analysis method, it is a mixed exploratory study. Data collection tools are provided through interviews. MAXQDA software was used for qualitative data analysis including converting recorded interviews to text. The purpose of this research is to compile the governance model of the oceans and seas for the government of the Islamic Republic of Iran. The grounded theory research approach based on the parametric approach is used in this study.

Findings: The statistical population of the research comprised maritime experts in the governance area of the Islamic Republic of Iran. The results indicate that achieving a desirable unified governance necessitates a correct understanding of causal preconditions, encompassing political, financial, and individual factors. The manner and extent of its impact on the category of international and national phenomena, along with its final attention to strategy, were examined.

Conclusion: The basic principles of good governance, including attention to international relations, the development of the necessary cultural infrastructures, which have intervening conditions (developmental and organizational) and background factors (organizational, financial, political, and individual) may have social, economic and political consequences for the government of the Islamic Republic of Iran.



NUMBER OF TABLES

1



NUMBER OF FIGURES

7



NUMBER OF REFERENCES

22

مقاله پژوهشی - (مدیریت)

نقش مشارکتی مردم و سازمانهای دولتی در ساختار حکمرانی دریاها

نادر پسنده^{۱*}، کاوه تیمورنژاد^۲، محمدرضا ربیعی مندجین^۳

۱- دانشجوی دکتری مدیریت دولتی- واحد تهران مرکزی- دانشگاه آزاد اسلامی - تهران - ایران

۲- عضو هیات علمی گروه مدیریت واحد تهران مرکزی- دانشگاه آزاد اسلامی - تهران - ایران

۳- عضو هیات علمی گروه مدیریت واحد تهران مرکزی- دانشگاه آزاد اسلامی - تهران - ایران

اطلاعات مقاله

چکیده

پیشینه و مبانی نظری پژوهش: اگرچه اصولاً حاکمیت و حکمرانی وابسته به زمین و خشکی می‌باشد لیکن اخیراً موضوع حکمرانی بر دریاها و اقیانوس‌ها و لحاظ نمودن آن در خط‌مشی عمومی دولت‌ها، به‌عنوان بخشی از اقدامات و برنامه‌ریزی‌های بلند مدت دولت‌ها در سطح ملی و بین‌المللیین‌المللی محسوب می‌شود و علاوه بر ارکان حکومت، نفوذ بازیگران غیردولتی و سازمان‌های سازمان‌های مردم‌نهاد را نیز در بر می‌گیرد.

بیش از ۵۵ درصد سطح کره زمین را دریاها و اقیانوس‌ها تشکیل داده‌اند و در حالی که مطابق با مقوله نامه‌های سازمان ملل متحد، این دریاها و اقیانوس‌ها به هیچ کشور یا دولتی متعلق نمی‌باشند، لیکن همه مردم ساکن در کره زمین می‌توانند با رعایت حفظ و مراقبت از این منابع غنی، از منافع آنها استفاده کنند. این بدان معنا است که هر فرد ایرانی نیز می‌تواند از همه منافع موجود در اقیانوس‌ها و آبهای آزاد بهره‌مند شود. از طرفی در تعاریف حکمرانی، یکی از مهم‌ترین وظایف حکمران تأمین منافع حداکثری برای ملت و کشور می‌باشد. لذا می‌توان نتیجه گرفت که تأمین منافع حداکثری از اقیانوس‌ها و دریاها از وظایف دولت‌ها محسوب می‌شود. خوشبختانه با توجه ویژه مقام معظم رهبری و دولت به اقتصاد دریاپایه یا دریا به‌عنوان محور توسعه، اخیراً دریاها مورد توجه خاص قرار گرفته‌اند. لیکن سؤالی که در ذهن باقی می‌ماند این است که آیا دولت جمهوری اسلامی ایران دارای ساختار مناسب جهت مدیریت منافع کشور از دریاها و پیرامونی شامل خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر و اقیانوس‌ها و دریاها و آزاد را که بیش از ۵۵ درصد کره زمین هستند را دارد؟

روش‌شناسی: این پژوهش قصد دارد با بررسی ساختارهای موجود و ارزیابی توان این ساختارها در دولت جمهوری اسلامی ایران در مقایسه با حجم توانایی مورد انتظار برای کسب منافع حداکثری از اقیانوس‌ها و دریاها و مطالعه ساختارهای با وظایف مشابه در سایر کشورها، بتواند مدل مناسب حکمرانی اقیانوس‌ها و دریاها و آزاد را در دولت جمهوری اسلامی ایران را پیشنهاد دهد. برای دست یابی به این مدل، این پژوهش از رویکرد پژوهشی مطالعه ای بنیادی استفاده می‌کند. مطالعه حاضر به لحاظ راهبردی کلی، پژوهشی موردی محسوب می‌گردد و به لحاظ روش تحلیل داده‌ها، مطالعه ای آمیخته اکتشافی می‌باشد. ابزارهای گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه فراهم آمده است، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش از نرم‌افزارهای تبدیل مصاحبه ضبط شده به متن و تحلیل کیفی با استفاده از نرم افزار مکس کیودا (Maxqda) بهره گرفته شد. هدف این پژوهش تدوین مدل حکمرانی اقیانوس‌ها و دریاها برای دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و رویکرد تحقیق گراند تئوری مبتنی بر رویکرد پارامتریک مورد استفاده قرار می‌گیرد. جامعه آماری پژوهش، خبرگان دریایی در حوزه حکمرانی دولت جمهوری اسلامی ایران بوده‌اند.

یافته‌ها: لازمه تحلیل مدیریت یکپارچه و رعایت مقوله نامه‌های بین‌المللیین‌المللی این است که این تحلیل در سطح ملی و بین‌المللیین‌المللی انجام شود. بدیهی است برای همه وزارتخانه‌های یک دولت که وظیفه یا اختیاراتی در رابطه با کاربردهای و مدیریت دریاها و اقیانوس‌ها را بر عهده دارند، نیاز به تمرکز، تعامل، همکاری و رهبری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج بدین شرح می‌باشد که لازمه یک حکمرانی یکپارچه مطلوب، درک صحیح از پیش‌شرط‌های علی همانند پیش شرط سیاسی، مالی و فردی نحوه و میزان اثرگذاری آن بر مقوله پدیده محور بین‌المللی و ملی توجه نهایی آن به راهبردهای مبنایی حکمرانی مطلوب از جمله توجه به روابط بین‌المللی توسعه زیرساخت‌های لازم فرهنگ‌سازی که خود دارای شرایط مداخله‌گر (توسعه‌ای و سازمانی) و عوامل زمینه‌ای (سازمانی، مالی، سیاسی و فردی) می‌باشد که در نهایت می‌تواند پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی برای دولت جمهوری اسلامی ایران داشته باشد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۸/۶

تاریخ بازبینی: ۱۴۰۲/۱۰/۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۹/۱۵

واژگان کلیدی:

حکمرانی

حکمرانی اقیانوس‌ها

دریاهای آزاد

دولت

جمهوری اسلامی ایران

مدیریت

محورهای توسعه

اقتصاد دریا

مدلهای حکمرانی

*نویسنده مسئول

✉ npasand44@gmail.com

orcid: 0000-0002-7625-4539

doi: 10.52547/joc.14.55.6

dor:

در سال‌های اخیر، درک فزاینده‌ای از اهمیت حاکمیت جهانی اقیانوس‌ها به وجود آمده است. اقیانوس‌ها بسیار فعال و به هم پیوسته هستند و مدیریت آنها نیازمند یک رویکرد جمعی مبتنی بر مفاد حقوق بین‌الملل و کنوانسیون سازمان ملل در مورد حقوق دریاهای می‌باشد. حکمرانی اقیانوس‌ها به ساختارها، فرآیندها، قوانین و هنجارهایی اطلاق می‌شود که تعیین می‌کند مردم یک کشور چگونه تصمیم می‌گیرند که با واگذاری قدرت به دولت‌ها، مسئولیت‌پذیری در کسب منافع حداکثری و در حین حال، استفاده و مدیریت منابع دریایی به صورت پایدار، اطمینان حاصل نمایند. بررسی‌ها نشان می‌دهد طی سالیان گذشته، اتحادیه اروپا به طور فعال در ترویج مدیریت پایدار اقیانوس‌ها مشارکت داشته است. در سال ۲۰۲۲ کمیسیون اروپا و نماینده عالی اتحادیه اروپا یک تفاهم‌نامه جدید در مورد اداره بین‌المللی اقیانوس‌ها تنظیم کردند. تعیین راهبردها برای حفظ یک سیاره آبی پایدار، تعامل و ارتباطات مشترک در دستور کار بین‌المللی اداره اقیانوس‌های اتحادیه اروپا. اتحادیه اروپا قرار گرفت. همچنین در این تفاهم‌نامه پاسخ‌های هماهنگ چندجانبه به مشکلات جهانی و حامی سامانه‌های بین‌المللی مبتنی بر قوانین قرار گرفت. بانک جهانی همچنین مجموعه‌ای از ابزارها و آموزش‌ها را برای افزایش دانش در مورد حکمرانی اقیانوس‌ها، معاهدات و اجرای آنها در چارچوب‌های قانونی ملی ایجاد کرده است. هدف، حمایت از توسعه اقتصادهای آبی پایدار با بالا بردن سطح درک از کنوانسیون‌های بین‌المللی مختلف که بر اقیانوس‌ها حاکم است می‌باشد. با وجود این تلاش‌ها، هنوز چالش‌هایی برای دستیابی به حکمرانی جهانی مطلوب اقیانوس‌ها وجود دارد. حاکمیت مناطق دریایی و ساحلی در بسیاری از کشورها و در آب‌های بین‌المللی عمده‌تأ بخش‌ی است و ژانسه‌های مختلف فعالیت‌های مختلفی مانند صید شیلات، پیشگیری از آلودگی، کشتیرانی، معدن، انرژی‌های نوین و استخراج نفت و گاز را تنظیم می‌کنند. این فقدان مالکیت می‌تواند در بخش عمده‌هایی از دریاهای و اقیانوس‌ها منجر به "تراژدی عوام" شود، و اغلب نگرش "دور از دید، دور از ذهن" حاکم است که می‌تواند منجر به تخریب تنوع زیستی در مناطق اقیانوسی می‌شود. بنابراین، یکی از مؤلفه‌های مهم حرکت رو به جلو با حکمرانی اقیانوس، درک تصمیم‌گیرندگان و عموم مردم است که همه بشریت برای بقای خود به اقیانوس‌ها وابسته است و بنابراین همه مردم ساکن در کره زمین سهامداران اقیانوس هستند. در نتیجه، حکمرانی جهانی اقیانوس‌ها برای استفاده پایدار و مدیریت منابع دریایی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. تلاش‌های سازمان‌های بین‌المللی مانند اتحادیه اروپا و بانک جهانی گام‌های مهمی برای دستیابی به حکمرانی مؤثر اقیانوس‌ها هستند، اما هنوز چالش‌های فراوانی وجود دارند که باید به آنها پرداخته شود.

در سطح ملی، حاکمیت اقیانوس‌ها به عنوان یک فرآیند مدیریت یکپارچه در کشور تلقی می‌شود. این بدان معناست که تقریباً برای همه وزارتخانه‌های یک دولت که وظیفه یا اختیاراتی در رابطه با بخش‌های اقیانوس‌ها دارند نیاز به وجود تمرکز و تعامل هم‌افزا دارد.

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

در دولت جمهوری اسلامی ایران، حکمرانی اقیانوس‌ها یک مسئله مهم و چالش‌برانگیز است. موفقیت این حکمرانی به عوامل مختلفی بستگی دارد. در این پژوهش سعی شد با بررسی اسناد و مدارک مربوطه و مصاحبه با افراد صاحب‌نظر در این زمینه، مقوله‌های حکمرانی دریاهای و اقیانوس‌ها در دولت جمهوری اسلامی ایران را مورد بررسی قرار گیرد. جمع‌آوری اسناد و مدارک در این پژوهش به منظور اشتراک‌گذاری تجربیات و تحقیقات افراد و پژوهشگران صورت گرفت، همچنین مصاحبه با افراد صاحب‌نظر در این زمینه باعث آشنایی پژوهشگر با مشکلات و چالش‌های موجود در حکمرانی اقیانوس‌ها در کشور ایران شد. افرادی که به عنوان مصاحبه‌شونده در این پژوهش انتخاب شده‌اند، افراد برجسته در حوزه فعالیت‌های دریایی و سازمان‌های مرتبط با آن هستند که در سراسر ایران فعالیت می‌کنند و تجربه با ارزشی در ارتباط با مسائل تأثیرگذار در این حکمرانی دارند. پس از جمع‌آوری اطلاعات مربوط به حکمرانی اقیانوس‌ها، مسائل مهمی که در همه حوزه‌ها به آن اشاره شده است، شامل؛ مدیریت، قدرت بین‌الملل، نفوذ بین‌المللی، حفظ منافع بین‌المللی، همکاری بین‌المللی، توانمندی ارتباطی، توانمندی مالی، تکنولوژی، نیازسنجی، شناخت منافع، حفظ یکپارچگی مدیریت، توجه به فرصت‌های موجود، توانایی کسب خواسته‌ها، توجه به حقوق دیگران، زیرساخت‌های لازم و فرهنگ دریامحور در ارتباط با عوامل علی بوده است. این مسئله تا زمانی که به‌درستی مدیریت نشود و اقدامات لازم برای آن در مراحل قبلی آماده نشود، تأثیر قابل توجهی در ادامه مسیر نخواهد داشت. در نهایت، حکمرانی دریاهای و اقیانوس‌ها در جمهوری اسلامی ایران پیامدهایی به همراه دارد که این پیامدها در دو حالت کلی، اجتماعی و سیاسی خواهند بود. یافته‌های این پژوهش به عنوان الگو و راهنمایی برای حکمرانی مطلوب و قابل اجرای دریاهای و اقیانوس‌ها تدوین شده است. تا کنون در ایران الگوی

هشدار و تذکر مبتنی بر یافته‌های علمی نمودار شدند. از سال‌های نخست قرن بیستم تا همین اواخر نتایج فوق توسط پژوهشگرانی چون ادوارد راسل (Russell, 1942) که صاحب مناصب دولتی نیز بودند به جد دنبال شدند. پژوهش راسل با عنوان «مسئله‌ی صید بی‌رویه آبزیان، ۱۹۴۲» که هنوز هم مرجع مهمی برای صاحب‌نظران حکمرانی دریایی است، مستدل‌ترین هشدار به جهانیان بود. راسل از جمله نخستین پژوهشگرانی بود که به نحو مستدل اعلام کردند که شیوه‌های بهره‌برداری ما، آثار انباشتی و جهان‌شمول بر محیط‌زیست منابع ارزشمند اقیانوس دارند. وی مشخص ساخت که خسارات ناشی از فعالیت‌های بی‌نظم و مدیریت نشده‌ی ما بلافاصله خود را نمودار نمی‌سازند، بلکه به‌اصطلاح روی هم جمع می‌شوند و در زمانی دور یا نزدیک به شکل بحرانی غافلگیرکننده، پیچیده و همه‌جانبه ظاهر می‌شوند؛ و این بحران‌ها خصلت مقطعی و محدود ندارند، بلکه این بحران هر قدر هم در ظاهر محدود باشد لیکن کل آب‌های جهان و تمام جوامع را درگیر خود می‌نماید. پیام نهایی پژوهشگرانی چون راسل (Russell) ضرورت و فوریت دو اقدام بود: انجام پژوهش‌های فراگیر با رویکرد آینده‌پژوهانه جهت شناسایی شرایط حال محیط زیست دریاها و پیش‌بینی وضعیت‌های ممکن در آینده و همچنین استقرار رژیم‌های منطقه‌ای و جهانی حکمرانی و مدیریت، استوار بر یافته‌های علمی-پژوهشی و متکی بر رژیم‌های حقوقی لازم‌الاجرا است که از جمله گام‌های نخستین در مسیر تطور حکمرانی اقیانوسی محسوب می‌شود. امروزه شاهد هستیم که مجموع منافع اقتصادی-اجتماعی بشر در تقابل و ستیز با منافع زیستی خود اکوسیستم اقیانوس‌ها قرار گرفته است (ودادی، ۱۳۹۷: ۳۶).

طی قرن‌های گذشته، عدم توجه به حکمرانی اقیانوس‌ها منجر به سوء استفاده از منابع آنها و عدم توازن در برخورداری از منابع مشترک به مردم جهان شده است و متأسفانه علی‌رغم سبقت دولت‌ها برای استفاده از منابع اقیانوس‌ها، لیکن در مراقبت از آنها مسئولیت برابر و جمعی را بر عهده گرفته نشده است. بنابراین برای حفظ دریاها و اقیانوس‌ها و توسعه مصارف مختلف آنها با روشی پایدار، نیاز به نوعی حکمرانی توسط همه دولت‌های جهان می‌باشد. بررسی مفهوم حکمرانی و ضرورت توجه ویژه به استفاده منصفانه از منابع اقیانوس‌ها برای همه مردم جهان و مشارکت در حفظ و نگهداری پایدار این منابع خدادادی با استفاده از تجارب سایر کشورها و مواهب جمهوری اسلامی ایران شامل: دارا بودن بیش از ۵۸۰۰ کیلومتر خط ساحلی در شمال و جنوب ایران، دسترسی به آب‌های آزاد جهان، وجود بیش از ۴۰ جزیره ایرانی در حوزه خلیج فارس و دریای عمان، وجود چند ناوگان بزرگ کشتیرانی تجاری بین‌المللی در سفرهای اقیانوسی، وابستگی اقتصاد محلی و ملی به منابع دریایی، مقابله با تحریم‌های هدفمند علیه حمل و نقل دریایی ایران، جمعیت رو به افزایش و ضرورت تأمین منابع غذایی پایدار دریایی، صنعت استخراج نفت و گاز دریایی، صید و صیادی اقیانوسی در شیلات، استفاده از منابع معدنی اقیانوس‌ها، توسعه آموزش و تحقیقات اقیانوسی، دسترسی آزاد به همه اقیانوس‌های جهان، وجود بیش از ۸۰۰ سکوی استخراج نفت و گاز در خلیج

مدونی جهت ساختار حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها تدوین نشده است و اطلاعات به دست آمده در این پژوهش از بداعت و تازگی برخوردار هستند. در عصر کنونی، حکمرانی اقیانوس‌ها، اساسی‌ترین چالش‌های جوامع بشری در ارتباط با بهره‌برداری از اقیانوس‌ها و اساسی‌ترین مسائل محیط زیست اقیانوس در ارتباط با فعالیت‌های دریایی بشر هستند لذا تاریخ تکوین گفتمان حکمرانی، از پیوستگی حکمرانی جدا نیست. بررسی‌ها نشان می‌دهد که ایده‌ی حکمرانی، نخستین آموزه‌ای که خود را نزد ما آشکار می‌سازد رابطه‌ی عمیق این گفتمان نسبتاً جدید با تلاش مداوم بشر برای حل و فصل مسائل دیرین اقتصادی، سیاسی و زیست محیطی و امنیت غذایی است. حکمرانی اقیانوس‌ها محصول ناگهانی اندیشه‌ی یک یا چند صاحب‌نظر یا برنامه‌ریز نیست؛ بلکه ثمره‌ی سال‌ها تجربه‌اندوزی و همفکری بشر در مقیاس منطقه‌ای و جهانی است. غایت مطلوب که به طور خلاصه در چهار چشم‌انداز بیان می‌گردد عبارت است از حفاظت و صیانت از محیط زیست منابع و ذخایر اقیانوس، برقراری عدالت اقتصادی در ارتباط با دسترسی به فضا و منابع اقیانوس، برقراری امنیت سرزمینی-دریایی و ایمنی دریانوردی، توسعه پایدار شهرهای بندری، اجتماع‌های بومی و کشورهای در حال توسعه است (Wilkinson, 2008: 11).

جهان از اواخر قرن نوزدهم میلادی، از یک سو با افزایش و گسترش بی‌سابقه بهره‌برداری از آب‌های بین‌المللی، چه در شکل دریانوردی و چه در شکل اکتشاف و استخراج ذخایر جاندار و بیجان دریایی، و از سوی دیگر با شکل‌گیری دولت و ملت‌های جدید، مواجه بوده است. این دو واقعیت تعیین‌کننده، مسائل جهان‌شمول و پیچیده‌ای به‌ویژه در حیطه‌ی «دریای آزاد» به وجود آوردند. این مسائل را به‌طور کلی می‌توان در دو دسته‌ی «زیست‌محیطی» و «اقتصادی-سیاسی» منظم ساخت. افزایش چشم‌گیر فعالیت‌های دریایی بشر در نتیجه‌ی رشد بی‌وقفه تقاضا و جهش فن‌آوری، پیامدهای نامطلوبی برای چرخه‌های طبیعی اقیانوس و توان خودپالایی اکوسیستم دریایی داشته است. رشد و توسعه صنایع هم‌جوار ساحل، حفاری بستر دریا، صید انبوه آبزیان، حمل و نقل دریایی نفت و مواد شیمیایی، نشت نفت و تخلیه‌ی عامدانه مواد به دریا، از جمله مواردی هستند که از اوایل قرن بیستم آثار انباشتی خود بر محیط زیست دریا را نمایان ساختند. با آشکار شدن میزان تأثیر فعالیت‌های انسان بر سوخت‌وساز دریاها، بررسی‌هایی با متد علمی و تجربی انجام گرفت و معلوم شد که به‌خاطر تجمع و انباشت آثار زیست محیطی فعالیت‌های انسان، بسیاری از مناطق دریایی ضعیف و آسیب‌پذیر شده‌اند. از طرف دیگر دگرگون شدن نظم استعماری جهان و تلاش دولت‌های مستقل نوین جهت جبران سال‌های دراز عقب‌مانده نگه داشته شدن و تثبیت حقوق خود در نظام نوین جهانی، قلمرو برخورد منافع اقتصادی-سیاسی را متراکم‌تر و پیچیده‌تر ساخت. بدین ترتیب بحران‌های زیست‌محیطی و تضادها و اختلاف‌های بین‌المللی بر سر منابع و فضای اقیانوس، یکی پس از دیگری در نقاط مختلف جهان نمودار شدند و سازمان‌ها و نهادهای مسئول را ملزم به طرح رژیم‌های مدیریتی و نظارتی مبتنی بر قوانین جهانی ساختند. طلوع‌های حکمرانی اقیانوسی، به‌صورت

با توجه به بررسی صورت گرفته در خصوص پیشینه پژوهش بر این اساس می‌توان عنوان نمود که مطالعات داخلی اکثریت به یقین به مقوله قوانین و سهم اقیانوس‌ها در اقتصاد ملی پرداخته شده است ولی این پژوهش علاوه به تبیین وضعیت حکمرانی ایران در مقوله اقیانوس‌ها پرداخته است به دنبال تدوین مدلی در راستای کارآمد کردن هر چه بهتر ساختار حکمرانی اقیانوس‌ها در راستای بهره‌برداری متناسب با حق ملت ایران می‌باشد. بر همین اساس اهداف کلی پژوهش حاضر این‌گونه تدوین می‌شود که طراحی و تبیین مدل مناسب حکمرانی اقیانوس‌ها در دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

روش‌شناسی

مطالعه حاضر به لحاظ رویکرد پژوهشی مطالعه ای بنیادی محسوب می‌گردد. در تحقیقات بنیادین محقق علی‌رغم اینکه یک هدف کاربردی خاص را دنبال نمی‌کند لیکن برای توسعه دانش و مطالعه به یک حوزه خاص می‌پردازد. این نوع از تحقیقات به دلیل آن که راهگشای سایر مطالعات و بررسی هاست، مورد توجه می‌باشند. این مطالعه به لحاظ راهبرد کلی پژوهش، پژوهشی موردی محسوب می‌گردد و به لحاظ روش تحلیل داده‌ها مطالعه ای آمیخته اکتشافی می‌باشد. به این ترتیب، در پارادایم قیاسی - استقرایی و به صورت کیفی و کمی انجام شده است. لازم به ذکر است که از حیث هدف کاربردی، و از نظر ماهیت و روش، تحقیقی اکتشافی محسوب می‌گردد. همچنین از آنجایی که در این پژوهش داده‌های مدنظر بر اساس ابزارهای گردآوری داده‌ها همچون مصاحبه فراهم خواهند آمد، این پژوهش در زمره تحقیقات بنیادین تجربی دسته بندی می‌گردد. مطالعه حاضر به لحاظ راهبرد گردآوری داده‌ها، مطالعه‌ای میدانی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش در راستای دستیابی به اهداف پژوهشی مطرح شده در فازهای کیفی، از نظرات خبرگان حوزه حکمرانی در دولت جمهوری اسلامی ایران استفاده خواهد شد. در این زمینه دو دسته مصاحبه به انجام شد؛ دسته نخست شامل مصاحبه با صاحب‌نظران تحصیل کرده مدیریت دولتی و حوزه حکمرانی و دسته دوم نیز شامل مصاحبه با مدیران ارشد دریایی ایران بود. ابزار گردآوری داده‌ها در بخش کیفی پژوهش، مصاحبه عمیق نیمه ساختار یافته هست. همچنین ابزار تحلیل اطلاعات گردآوری داده‌ها در پژوهش، نرم افزار مکس کیودا (Maxqda) می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل پژوهش از آنجا که پژوهش حاضر، دارای رویکردی آمیخته است در بخش روش‌شناسی باید بخش کیفی و کمی آن به گونه‌ای مجزا ارائه و تشریح شود. در این مطالعه رویکرد تحقیق گراند تئوری مبتنی بر رویکرد پارامتریک مورد استفاده قرار می‌گیرد. در واقع این پژوهش در راستای دستیابی به آگاهی و شناخت در زمینه عوامل اصلی، امنیه ای، مداخله‌گرمداخله‌گر، راهبردها و پیامدها و نیز عناصر تشکیل دهنده حکمرانی با رویکرد تکامل توأمان در دولت جمهوری اسلامی ایران از رویکرد تحقیق گراند تئوری استفاده شده است.

فارس، ظرفیتهای با ارزش گردشگری دریایی، قرار گرفتن بندر چابهار در جوار اقیانوس هند، توانمندی‌های علمی و فنی بهره‌گیری از منابع دریایی همه آبهای زمین، جمعیت رو به افزایش ایران و ضرورت توجه به تأمین غذا و اشتغال، ضرورت تأمین امنیت پایدار حمل و نقل دریایی مورد نیاز کشور، نیاز به توسعه مطالعات دریایی، ایفای نقش محافظت از دریاها و اقیانوس‌های جهان، جستجو برای یافتن منابع جدید انرژی پایدار و بسیاری منافع مختلف می‌باشد. در همین راستا مطالعات گوناگونی صورت گرفته شده است که در بخش ذیل تحت عنوان پیشینه پژوهش به معرفی چند مطالعه داخلی و خارجی می‌پردازیم:

باسیل ژرموند (Basil Germond, 2016) در پژوهشی تحت عنوان حاکمیت اقیانوس و امنیت دریایی در یک محیط مکان: مورد اتحادیه اروپا به این نتیجه دست یافته‌اند که این مقاله در مورد پیوند تقویت‌کننده متقابل بین گفتمان و عمل در زمینه حاکمیت اقیانوس‌ها و امنیت دریایی به طور کلی و پیامدهای آن از نظر پیش‌بینی قدرت برای اتحادیه اروپا به طور خاص نتیجه‌گیری می‌کند. محققانی که روی اداره اقیانوس‌ها و امنیت دریایی کار می‌کنند تشویق می‌شوند تا دیدگاه سنتی را که اقیانوس‌ها بی‌مکان هستند به چالش بکشند. دانکن کوری (Duncan Currie, 2017) در پژوهشی تحت عنوان کنوانسیون قانون دریا به عنوان شکلی از حکمرانی جهانی به این نتیجه رسیده است که فرآیند ایجاد تغییر در اقیانوس‌ها آهسته، دشوار و اغلب ناامیدکننده است، اما اگر بشر بخواهد از مدل شکست خورده بین‌المللی «آزادی استثمار» به مدل جهانی «تسهیم منافع و حکمرانی خوب» حرکت کند، ضروری است. با شفافیت و مسئولیت‌پذیری و مشارکت دیپلماسی و جامعه مدنی، نوع همکاری و مشورتی که در کنوانسیون سازمان ملل در مورد حقوق دریاها وعده داده شده است، ممکن است سرانجام به ثمر بنشیند و حکومت جهانی برای حفاظت از اقیانوس‌ها برقرار شود.

در ایران هم حمید ودادی در مطالعه تحقیقاتی در خصوص زمینه‌ها و ترجیح‌های نسبی سازمان بنادر و دریانوردی برای ورود به حکمرانی مطلوب اقیانوسی و مدیریت یکپارچه منطق‌های و بین‌المللی دریاها و اقیانوس‌ها پرداخته است که به این جمع‌بندی رسیده است که شناسایی ساختارهای مدیریت دریایی با اتکا بر نمونه‌های اجرایی، مهم‌ترین منابع اطلاعاتی برای شکل دادن به ارکان حکمرانی اقیانوسی است. نمای‌های که در این پژوهش برای معرفی ۱۴ رکن و معیار رژیم‌های دریایی آوردیم تبیین‌کننده این موضوع است. (ودادی: ۱۳۹۷).

شیما مدنی (۱۳۹۱) در پژوهشی تحت عنوان برآورد سهم مشارکت دریاها و اقیانوس در اقتصاد ملی ایران به این نتیجه رسیده است که در ایران نیز با توجه به اهمیت دریاها در اقتصاد کشور هدف این است که در این مطالعه برای نخستین بار سهم این مشارکت محاسبه گردد. نتایج مبین این است که سهم اقیانوس و دریاها از اقتصاد ایران با احتساب نفت دور از ساحل ۲/۷ است (شیما مدنی: ۱۳۹۱).

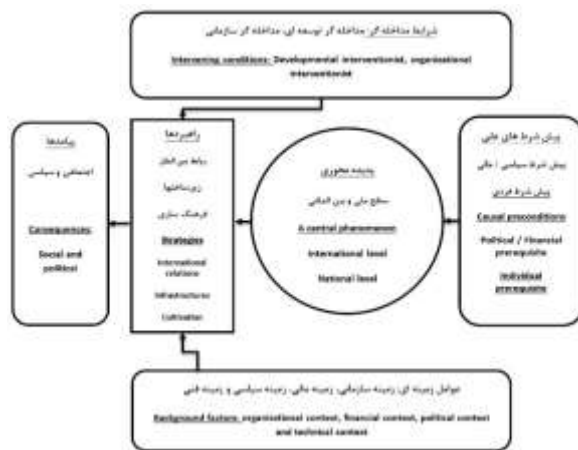
یافته‌ها و نتایج

- در جدول ذیل مفاهیم و کدهای ثانویه مقولات شناسایی شده در مدل حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران آورده شده است و به بررسی آنها پرداخته شد.

جدول (۱): مفاهیم و کدهای ثانویه مقولات شناسایی شده در مدل حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران.

مفاهیم	کدهای ثانویه
توجه به روابط بین‌المللین المللی	توجه به فرصت‌های موجود
	توانایی تحمیل خواسته‌ها
	توجه به حقوق دیگران
	زیرساخت‌های لازم
فرهنگ‌سازی	فرهنگ دریا محور
	دیدگاه مبتنی بر منابع
توسعه زیرساخت‌های لازم	دیدگاه بین‌المللین المللی
	توجه به مسائل پایداری
	استراتژی
	رهبری ۱
	بهره‌وری
	تدوین قوانین
توسعه	یافتن منابع ۲
	منعطف بودن
زمینه سازمانی	عدم تعادل در ارکان موجود
	محدودیت منابع
	آموزش
	سیاست‌های کلی
زمینه‌های مالی	ضعف در زیرساخت‌های موجود
	ضعف مالی
	تأمین منبع مالی
زمینه سیاسی	توسعه زیرساخت
	ضعف سیاسی
	تأثیر روابط سیاسی
	رهبری سیاسی
	ساختار سیاسی
	روابط سیاسی
زمینه فردی ۱	برتری سیاسی
	ارتقاء دانش
	توسعه همکاری
	تمرکزگرایی
	محدودیت‌های فردی
	بومی گرایی
محدودیت مدیریتی ۰	

همان‌طور که پیشتر بدان اشاره شد، پژوهش حاضر در یک گام صورت پذیرفت. در این گام با استفاده از روش کیفی الگوی حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران طراحی و تبیین شد. در این بخش سعی شد با توجه به سؤالات مطرح شده بر اساس شکاف پیشینه پژوهش، به سؤالات بخش کیفی پاسخ داده شود. به این صورت که اجزای مدل آورده شده و سپس هر یک از اجزای آن با ذکر زیرمقوله‌ها تشریح شد و در بخش به منظور درک بهتر مقولات، مصداق‌هایی از مصاحبه‌ها آورده شد و در پایان هم به اعتبارسنجی مدل پرداخته شد. این مرحله از کدگذاری به تلفیق مقوله‌ها از طریق یک الگوی ارتباطی اشاره دارد. در واقع این مرحله از کدگذاری به محقق اجازه می‌دهد تا به تفکر درباره مفاهیم که ممکن است به حوزه وسیعی از احتمالات ذهنی بی انجامد، نزدیک شود و به صورت تحلیلی به پیوند ممکن بین آنها بپردازد. بنابراین، کدهای نظری عبارت‌اند از مدل‌های انتزاعی که مفاهیم به دست آمده را در جهت یک نظریه ترکیب می‌کنند. و مانند کدهای باز و انتخابی ظهور یافته و خودجوش هستند و داستان‌های تکه‌تکه شده را دوباره به هم بافته و متصل می‌کنند. کدگذاری نظری در ایجاد جدید میان ایده‌ها، مبنای ارائه نظریه‌های نوین و مبتنی بر داده‌های اصلی را فراهم می‌آورد. لیزر و هالتون در این باره چنین اظهار می‌دارند که «کدهای نظری، قلمرویی جامع، تصویری وسیع و دیدگاهی جدید ارائه می‌دهند تا هنگام مکتوب کردن مفهوم‌ها و ارتباط میان آنها، سطح مفهومی را حفظ نمایند. در همین راستا با تجزیه و تحلیل داده‌ها و کدبندی آنها در طی سه مرحله مدل مفهومی زیر از حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران استخراج شد. در این مدل هر طبقه با توجه راهبردها، زمینه، پدیده محوری، شرایط مداخله‌گرمداخله‌گر و پیامدها بررسی شدند.



شکل (۱): اجزای مدل حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

ادامه جدول (۱)

مفاهیم	کدهای ثانویه
سطح بین‌المللیین‌المللی	قدرت بین‌الملل
	نفوذ بین‌المللیین‌المللی
	حفظ منافع بین‌المللیین‌المللی
	همکاری بین‌المللیین‌المللی
سطح ملی	توانمندی ارتباطی
	توانمندی مالی
	نیازسنجی
	حفظ یکپارچگی منابع
مداخله‌گر توسعه‌ای	توسعه زنجیره تأمین
	توجه به محرک‌های توسعه
	توسعه منابع
	ارتقاء زیرساخت
	گسترش امنیت
	توسعه روابط بین‌الملل
	توسعه زنجیره تأمین
	توجه به محرک‌های توسعه
مداخله‌گر مداخله‌گرهای سازمانی	نقش خدماتی سازمان‌های مربوطه
	نقش قانونی سازمان‌های مربوطه
	نقش اجرایی سازمان‌های مربوطه
	نقش بین‌المللیین‌المللی سازمان‌های مربوطه
	نقش صنعتی سازمان‌های مربوطه
پیامدهای اجتماعی	نقش علمی سازمان‌های مربوطه
	ملی‌گرایی
	توسعه دانش
پیامدهای سیاسی	دیدگاه مشارکتی
	حفظ تمامیت ارضی
	تأثیرپذیری سیاسی
	حفظ حقوق سیاسی
پیش شرط‌های سیاسی	همکاری و تعامل همه‌جانبه
	نظارت بر عملکرد
	گسترش روابط سیاسی
پیش شرط‌های مالی	قدرت و اقتدار نظامی
	تأمین اعتبارات لازم
	سازگاری با شرایط جدید
پیش شرط‌های فردی	مدیریت یکپارچه
	جهت‌دهی
	ارتقاء بستر مدیریت
	دید فرا ملی
	دانش فردی

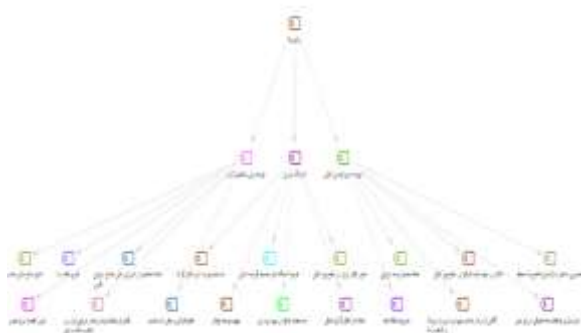
راهبردها:

منظور از مقوله‌های راهبردی، کنش/ واکنش‌هایی است که راهبردهایی برای کنترل، اداره و برخورد با پدیده محوری ارائه می‌دهند. در این راستا نتایج حاصل از مصاحبه با مشارکت‌کنندگان در این پژوهش ابعاد توجه به روابط بین‌المللیین‌المللی، فرهنگ‌سازی و توسعه زیرساخت‌های لازم را به عنوان مقوله راهبردی شناخته شده است.

۱. روابط بین‌المللیین‌الملل به دنبال معنا بخشیدن به جهانی شدن است. کسانی که آن را مطالعه می‌کنند با موضوعات، مفاهیم و نظریه‌های متعددی سروکار خواهند داشت تا دانش خود را از دنیای اطراف در حالی که مجموعه مهارت‌هایی را توسعه می‌دهند را گسترش دهند. در حقیقت، روابط بین‌الملل تجربه بین‌المللی را افزایش می‌دهد. تجربه بین‌المللی می‌تواند به کشور ایران کمک کند نقاط قوت و ضعف خود را کشف کند و مهارت‌های مختلفی مانند ارتباطات، تصمیم‌گیری و تعامل اجتماعی را توسعه دهد.

۲. فرهنگ‌سازی: فرهنگ به عنوان یک مفهوم و چارچوب سازمان‌دهنده، برنامه‌ریزی بنیادی جدید، عمیق‌تر و پایدارتر را ارائه می‌دهد. این واقعیت که فرهنگ، جغرافیا، تاریخ و جوامع ما را تشکیل می‌دهد، در حال گسترش است و می‌تواند مبنایی برای یک موقعیت جدید در برنامه‌ریزی‌ها باشد. موقعیتی از این نوع به‌عنوان یک پارادایم جدید با نو‌شناسی «فرهنگ‌سازی» برچسب گذاری شده است. این رویکرد به‌عنوان رویکردی خاص اخلاقی، انعکاسی و انتقادی، در تضاد با گرایش اقتصادی و اجتماعی به «فرهنگ‌سازی» می‌پردازد. برای اهداف فرهنگ‌سازی، یک مفهوم یکپارچه از فرهنگ و یک رویکرد یکپارچه برای تحقیقات برنامه‌ریزی به منظور درگیر کردن همه اشکال و ابعاد فرهنگ، و پیوند دادن کثرت نظریه فرهنگی و تئوری برنامه‌ریزی ارتباطی و پست مدرن به جوامع و شرکتها توضیح داده شده است.

۳. توسعه زیرساخت‌های لازم: زیرساخت از طریق چندین لحاظ عرضه و تقاضا بر رشد تأثیر می‌گذارد. در حقیقت؛ توسعه زیرساخت به ادغام کشور با بازارهای جهانی و اتصال جهانی کم هزینه کمک می‌کند. خدمات زیرساختی برای افزایش بهره‌وری و تولید با کاهش هزینه‌های تولید و حمل و نقل مورد نیاز می‌باشد.



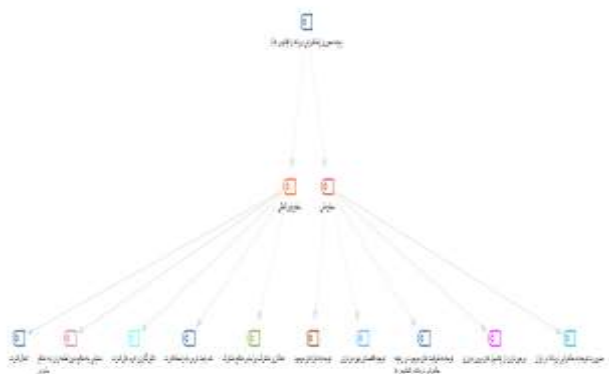
شکل (۲): مقوله راهبردی حکمرانی دریاهای اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

در ادامه پژوهش، بر اساس نتایج حاصل از جدول یک و شکل یک؛ مقولات و کدهای شناسایی شده به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

شرایط علی :

شرایط علی، شرایطی است که بر مقوله محوری اثر می گذارد ، شروطی لازم ولی ناکافی جهت دستیابی به پیامدهای حاصل از به کارگیری راهبردها است. نتایج حاصل از مصاحبه با مشارکت کنندگان در این پژوهش، بعد مقوله محوری صورت ذهنی از پدیده ایست که اساس فرایند است. بر اساس نتایج حاصل از تحلیل مصاحبه‌ها؛ شرایط سیاسی، مالی و فردی به عنوان شرایط علی شناسایی شدند.

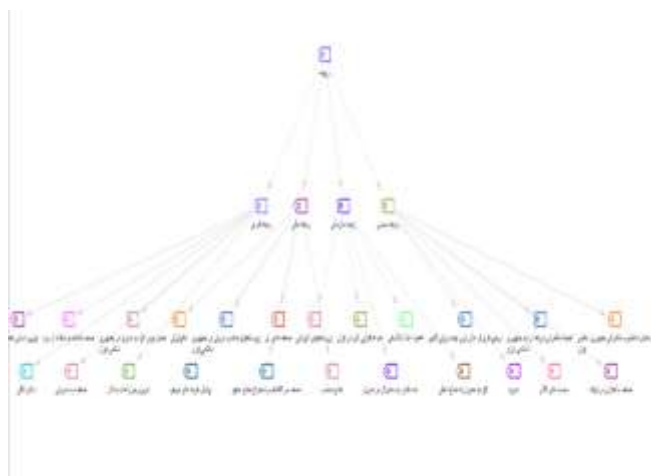
۱. شرایط سیاسی یک کشور به موقعیت ارتباطات و نفوذ و اثر گذاری آن کشور در جهان اطلاق می‌شود. در این راستا موقعیت سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران تأثیر بسزایی در امر حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها خواهد داشت.
۲. شرایط مالی هر کشور در حضور آن در صحنه رقابت نقش بسزایی ایفا می‌کند. شاخص شرایط مالی را می‌توان به‌عنوان وضعیت فعلی متغیرهای مالی تعریف کرد که بر رفتار اقتصادی و وضعیت آتی اقتصاد تأثیر می‌گذارند. به عبارت دیگر، یک شاخص شرایط مالی بیانگر وضعیت اقتصاد در آینده است که در این متغیرهای مالی جاری نمایان می‌گردد.
۳. شرایط فردی مدیران در هر سازمانی برای رسیدن به اهداف مهم هستند. آنها ستون فقرات هر سازمانی هستند و نقش آنها این است که اطمینان حاصل کنند که همه چیز در سازمان به خوبی اجرا می‌شود. موفقیت یا شکست یک سازمان بستگی به این دارد که چگونه مدیران آن مسئولیت‌های خود را انجام دهند. در این راستا شرایط فردی مدیران درگیر با مسئله حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها در دولت جمهوری اسلامی مورد اهمیت قرار می‌گیرد.



شکل (۴): مقوله محوری حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

عوامل زمینه‌ای :

این مقوله‌ها که مقوله‌های محیطی نیز نامیده می‌شوند به سلسله شرایط محیطی اشاره دارد که راهبرد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. براساس تحلیل حاصل از مصاحبه شرکت کنندگان؛ زمینه سازمانی؛ زمینه مالی، زمینه سیاسی و زمینه فردی به عنوان عوامل زمینه‌ای شناسایی شدند.



شکل (۵): مقوله زمینه‌ای حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

مقوله مداخله‌گر :

شرایط مداخله‌گر، شرایط وسیع و عامی همچون فرهنگ، فضا و غیره است که به عنوان تسهیل‌گر یا محدودکننده راهبردها عمل می‌کند. این شرایط، اجرای راهبردها را تسهیل و تسریع کرده و به عنوان یک مانع، دچار تأخیر می‌نمایند. بر اساس نتایج حاصل از تحلیل مصاحبه‌ها؛ مداخله‌گر مداخله‌گر سازمانی و توسعه‌ای به عنوان مقوله مداخله‌گر انتخاب شدند.



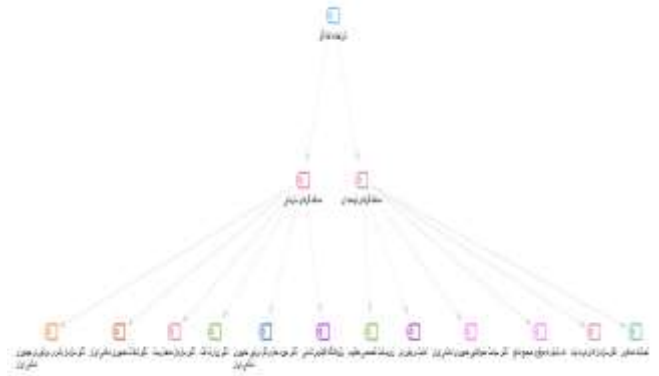
شکل (۳): مقوله عوامل علی حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

مقوله محوری :

مقوله محوری، صورت ذهنی از پدیده ایست که اساس فرایند است. براساس نتایج حاصل از تحلیل مصاحبه شرکت کنندگان؛ سطح ملی و بین‌المللی دولت جمهوری اسلامی به عنوان مقوله‌های محوری شناسایی شدند.

دریاها و اقیانوس‌ها به منظور کسب منافع حداکثری پایدار با مدیریت مشارکتی ملی و بین‌المللی دست پیدا کنیم.

حکمرانی اقیانوس‌ها به معنای ایجاد استراتژی‌ها، سیاست‌ها و خط‌مشی گذاری برای اقداماتی است که یک کشور به منظور بهره‌برداری از منابع دریایی و اقیانوس‌ها، حفاظت از محیط زیست دریاها، تأمین امنیت دریایی، تجارت دریایی و تعامل بین‌المللی در این حوزه انجام می‌دهد. با توجه به وجود منابع غنی دریایی و اقیانوسی در ایران، اجرای الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها می‌تواند به کسب منافع اقتصادی، امنیتی و محیط‌زیستی برای کشور ایران کمک بسیاری کند. برای دستیابی به این هدف، ضمن ضرورت شناخت دقیق منافع جمهوری اسلامی ایران در همه دریاهای هم‌جوار و آزاد و اقیانوس‌ها، باید به توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه فناوری و بهره‌برداری از منابع دریایی توجه ویژه داشت. حمایت از این شرکت‌ها و تسهیل فرایند تحقیق و توسعه در این حوزه، می‌تواند به ارتقای تکنولوژی و نوآوری در بخش دریایی کمک کند و رقابت‌پذیری این صنعت را بهبود بخشد. همچنین، نیروهای نظامی راهبردی نیز به‌عنوان تأمین‌کننده امنیت سرمایه‌گذاری در این حوزه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. نیروی دریایی راهبردی، امکان حضور مستمر و مؤثر در آبهای اقیانوسی و دریایی را فراهم می‌کند و به تأمین امنیت و حفظ منافع ملی در این مناطق اطمینان می‌بخشد. رعایت قوانین بین‌المللی و توجه به مسائل حقوقی و سیاسی مربوط به منابع دریاها و اقیانوس‌ها نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. رعایت این قوانین، کاهش احتمال درگیری‌ها و تضمین منافع ملی و بین‌المللی را امکان‌پذیر می‌سازد. همچنین، تأمین منافع ایران از منابع دریایی و اقیانوس‌ها شامل مواردی مانند بهره‌برداری از ذخایر نفت و گاز زبردیا، پرورش و صید ماهیان و سایر منابع آبزیان، تجارت بین‌المللی دریایی، انتقال کالاها از طریق راه آبی، انرژی‌های دریایی و نوین، گردشگری ساحلی و دریایی [تحقیق و توسعه و موارد دیگر می‌شود. بنابراین، با تمرکز بر عوامل مذکور و اجرای الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها، ایران می‌تواند بهبود رویکرد مشارکتی ملی و بین‌المللی خود را در این حوزه نشان داده و منافع حداکثری را برای ملت خود کسب کند. توجه به توسعه صنایع دریایی، ارتقای ظرفیت نیروی دریایی و همکاری بین‌المللی در زمینه حفاظت از محیط‌زیست دریاها و اقیانوس‌ها نیز می‌تواند نقش مهمی در این پروژه ایفا کند. با انجام پروژه حکمرانی اقیانوس‌ها، ایران می‌تواند به‌عنوان یک بازیگر قدرتمند در حوزه دریایی و اقیانوسی شناخته شود و نقش مؤثری در تعیین سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌های مرتبط با منابع دریایی جهانی داشته باشد. همچنین، این پروژه می‌تواند به تقویت همکاری‌های بین‌المللی، تبادل فناوری و تجربه، ایجاد ارتباطات بین کشورهای ساحلی و ایجاد فرصت‌های اقتصادی و تجاری جدید بین ایران و سایر کشورها منجر شود. در نهایت، انجام پروژه حکمرانی اقیانوس‌ها نه تنها به تقویت قدرت و تأثیرگذاری ایران در سطح بین‌المللی کمک می‌کند، بلکه باعث توسعه پایدار و بهره‌برداری بهینه از منابع دریایی و اقیانوس‌ها می‌شود که باعث رشد اقتصادی، ایجاد شغل و بهبود شرایط زندگی مردم ایران خواهد شد.



شکل (۶): مقوله مداخله‌گر حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

پیامدها:

برخی از مقوله‌ها بیانگر پیامد و نتایجی هستند که در اثر اتخاذ راهبردها و متأثر از مقوله محوری، شرایط علی و شرایط مداخله‌گر ایجاد شده و توسعه می‌یابند. در تحقیق حاضر، پیامدهای اجتماعی و سیاسی حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان پیامد شناسایی شدند.



شکل (۷): مقوله پیامدها حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

نتیجه‌گیری

با توجه به عوامل و رویکردهایی که در این پژوهش بررسی شدند، می‌توان نتیجه گرفت، ظرفیت‌های منحصر به فرد کشور ایران شامل هم‌جواری با سه دریای استراتژیک (خلیج فارس، دریای عمان، دریای خزر)، دسترسی به آبهای آزاد، جمعیت زیاد، نیاز به توسعه اقتصادی، امنیت دریایی، امنیت غذایی، اشتغال، ناوگان بزرگ حمل و نقل دریایی، مراکز توانمند علمی آموزشی و تحقیقاتی، سیاست بین‌المللی و مشارکت عمومی ملی و بین‌المللی و عقب افتادگی از دریافت سهم مناسب از منافع دریاها و اقیانوس‌ها، این الزام را ایجاد می‌کند که با ایجاد ساختاری متمرکز در دولت جمهوری اسلامی ایران بتوانیم با مدیریت یکپارچه، به اهداف کامل حکمرانی

راهکارهای راهبردی:

۱- شناخت دقیق منافع و تعیین اولویت‌ها و اهداف: برای موفقیت در حکمرانی اقیانوس‌ها، نیاز است اولویت‌ها و اهداف واضحی را تعیین کنید. با تعیین اولویت‌ها، می‌توانیم منابع خود را بهینه‌سازی کنیم و به صورت مؤثرتری در جهت حفاظت از اقیانوس‌ها، مدیریت منابع آبی و زیستی، کاهش آلودگی و مقابله با تغییرات اقلیمی فعالیت کرد. همچنین، تعیین اهداف با توجه به توانایی‌ها و منافع ملی و تطبیق آنها با سیاست‌ها و توافقات بین‌المللی مربوط به حکمرانی اقیانوس‌ها بسیار مهم است.

۲- توسعه همکاری‌های بین‌المللی: در حکمرانی اقیانوس‌ها، همکاری با سایر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی بسیار حائز اهمیت است. شراکت و همکاری با دیگر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی می‌تواند به دولت ایران کمک کند تا از تجربیات و دانش‌های موجود در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها بهره برده و نقش فعال‌تری در تصمیم‌گیری‌های بین‌المللی مربوط به اقیانوس‌ها داشته باشد. از طریق تعامل و همکاری، می‌توانیم علاوه بر تأمین منافع، به ایجاد توافقات و قراردادهای بین‌المللی در زمینه حمایت از محیط زیست دریاها، مدیریت پایدار منابع آبی و زیستی، مبارزه با آلودگی و مقابله با تغییرات اقلیمی کمک کرد. حکمرانی اقیانوس‌ها یک مسئله بین‌المللی است و نیازمند همکاری و هماهنگی بین کشورها و سازمان‌های بین‌المللی است. در این راستا، باید تعامل بین‌المللی در زمینه مبادله اطلاعات، تجربیات و فناوری‌های مناسب، تشکیل کمیته‌های تخصصی و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، و اجرای توافقات و قراردادهای مربوط به حکمرانی اقیانوس‌ها را تقویت کرد. همکاری و تبادل دانش با دیگر کشورها که در بهره‌برداری پایدار بدون مناقشه در حکمرانی اقیانوس‌ها و کسب دانش مرتبط تجربه‌های موفق دارند، بسیار مهم است. این همکاری می‌تواند شامل تبادل اطلاعات و دانش فنی، همکاری در تحقیقات و پروژه‌های مشترک، و ایجاد شبکه‌های همکاری بین‌المللی باشد. این روش‌ها می‌توانند منجر به بهبود حکمرانی اقیانوس‌ها در ایران و ارتقای دانش ما در این زمینه شوند.

۳- تقویت ظرفیت داخلی: برای موفقیت در حکمرانی اقیانوس‌ها، نیاز است تا ظرفیت داخلی خود را تقویت کنیم. این شامل آموزش و آماده‌سازی نیروی انسانی متخصص در حوزه دریانوردی، اقیانوس‌شناسی، مدیریت محیط زیست دریایی و سایر حوزه‌های مرتبط، تحقیق و توسعه فناوری‌های نوین، تجهیزات و تکنولوژی‌های مورد نیاز برای مانیتورینگ و مدیریت منابع دریایی و تهیه داده‌های دقیق و قابل اعتماد از اقیانوس‌ها می‌شود.

۴- ارتقاء نقش مشارکتی: نقش مشارکتی مردم، جوامع محلی و سازمان‌های غیردولتی نیز بسیار مهم است. ایجاد فرصت‌ها و محیط‌هایی برای شرکت مردم در فرایند تصمیم‌گیری، ارتقاء آگاهی عمومی درباره اهمیت حفاظت از اقیانوس‌ها و تأمین مشارکت فعال از سوی جوامع محلی در برنامه‌ها و پروژه‌های حکمرانی اقیانوس‌ها تضمین‌کننده موفقیت در حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها خواهد بود.

۵- تغییر دیدگاه مدیران در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها: متأسفانه ضعف دیدگاه‌های کلان‌مدیریتی در حوزه دریایی در دولت جمهوری اسلامی ایران که می‌تواند به عوامل مختلف برگردد، از جمله تمرکز بیش از حد بر منابع نفتی و گازی، عدم اولویت برای مسائل محیط زیست، و عدم آگاهی کافی درباره اهمیت حفظ و مدیریت پایدار منابع دریایی، کم بودن افق دید مدیران فراتر از منابع هم‌جوار کشور می‌تواند یکی از مشکلات اساسی در حوزه حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها باشد که باید این ضعف می‌تواند از طریق آموزش و اطلاع‌رسانی اصلاح گردد. ارتقاء آگاهی عمومی درباره اهمیت حفظ و مدیریت پایدار منابع دریایی و اقیانوس‌ها بسیار حائز اهمیت است. باید تلاش کرد تا اطلاعات و آموزش‌های لازم درباره اهمیت دریاها و اقیانوس‌ها، محیط زیست دریاها، تأثیرات تغییرات اقلیمی و سایر مسائل مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها به جامعه منتقل شود. پیگیری این موضوع می‌تواند شامل برگزاری کارگاه‌ها، سخنرانی‌ها، جلسات آموزشی، تهیه مطالب آموزشی و انتشار اطلاعات در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی باشد. همچنین تقویت دیدگاه مدیریتی و حکمرانی اقیانوس‌ها نیازمند تدوین و اجرای قوانین و مقررات مرتبط است. باید قوانینی تدوین شود که حفاظت از منابع دریایی، کنترل آلودگی دریاها، تنظیم فعالیت‌های دریایی، مدیریت بهینه منابع آبی و زیستی و مقابله با تغییرات اقلیمی را در سطح بین‌المللی در برگیرد. همچنین، باید از نظر قانونی و قراردادی با دیگر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی همکاری‌های لازم را برای حکمرانی اقیانوس‌ها انجام داد و هم‌زمان تسهیل‌گر توسعه سرمایه‌گذاری در حوزه باشد. قطعاً برای تقویت دیدگاه‌های مدیریتی و جلب توجه مدیران به حکمرانی اقیانوس‌ها، باید اقدامات تشویقی و پاداش نیز در نظر گرفته شود. می‌توان مدیرانی را که در حکمرانی اقیانوس‌ها و محیط زیست دریاها عملکرد برجسته‌ای داشته‌اند، مورد تقدیر قرار داد. این اقدام می‌تواند باعث افزایش اهمیت و توجه به مسائل مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها در س مدیریت شود.

۶- توسعه نهادها و سازمان‌ها: برای بهبود مدیریت اقیانوس‌ها، استقرار نهادها و سازمان‌های مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها اهمیت دارد. این سازمان‌ها می‌توانند مسئولیت‌هایی مانند تحقیق و پژوهش، تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی، نظارت و ارزیابی اجرایی و همکاری با سایر سازمان‌ها و نهادها را بر عهده بگیرند. باید تلاش کرد تا این نهادها و سازمان‌ها با منابع و قدرت کافی پشتیبانی شوند تا بتوانند وظایف خود را به خوبی انجام دهند.

۷- تنوع اقتصادی: برای کاهش وابستگی به منابع نفتی و گازی در جمهوری اسلامی ایران نیاز به تنوع اقتصادی داریم. باید سرمایه‌گذاری در صنایع دیگر خصوصاً در حوزه دریایی مانند صنایع دریایی، صید ماهی، تولید نیروی دریایی، گردشگری ساحلی و فناوری‌های نوین مرتبط با حفاظت و مدیریت پایدار منابع دریایی را تشویق کرد. این اقدام باعث کاهش وابستگی به منابع نفتی و گازی و افزایش توجه به سایر منافع در دریاها از طریق حکمرانی اقیانوس‌ها می‌شود.

مشترک، تبادل کارکنان و دانش‌آموختگان، تبادل داده‌ها و اطلاعات، و ایجاد شبکه‌های همکاری داخلی باشند. حمایت از دانشگاه‌ها در زمینه تحقیق و توسعه و ارتقای کیفیت آموزش در رشته‌های مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها و منابع دریایی بسیار مهم است. تقویت زیرساخت‌های آموزشی و تحقیقاتی در دانشگاه‌ها می‌تواند به توسعه دانشگاهی در این زمینه کمک کند و حمایت از دانشجویان را برای مطالعات به‌طور کلی، حمایت از تحقیق و توسعه داخلی در زمینه حکمرانی اقیانوس‌ها و منابع دریایی می‌تواند به توسعه دانش و فناوری در داخل کشور کمک کند.

۱۲- ارتباطات سیاسی: در عصر حاضر ارتباطات سیاسی به شدت به تکنولوژی و منابع وابسته است. تکنولوژی، ارتباطات سیاسی را تغییر داده‌اند و به سیاستمداران و سازمان‌های سیاسی ابزارهای قدرتمندی را برای تأثیرگذاری بر مردم و دیگر سازمان‌ها فراهم کرده‌اند. به‌عنوان برخی از فناوری‌ها و منابع مهم در ارتباطات سیاسی می‌توان به رسانه‌های اجتماعی، وبلاگ‌ها و رسانه‌های عمومی اشاره کرد.

۱۳- استراتژی‌های ملی: تعیین استراتژی‌های ملی برای حکمرانی اقیانوسی و تعیین اهداف و رویکردهای واضح در این زمینه بسیار مهم است. باید به‌طور جامع و هماهنگ با سایر سازمان‌ها و نهادهای ذیربط استراتژی‌هایی برای استفاده بهینه از منابع دریایی، حفاظت از محیط زیست دریا و توسعه پایدار سواحل و مناطق ساحلی تدوین شود.

۱۴- ساختار سازمانی: برای ایجاد مدیریت یکپارچه در حکمرانی اقیانوسی، ساختار سازمانی مناسب و هماهنگ باید تعیین شود. این ساختار باید در دستگاه‌های مربوطه که مسئولیت‌های مرتبط با مدیریت اقیانوس‌ها را بر عهده دارند و بین آنها هماهنگی و همکاری صورت گیرد.

۱۵- توسعه قوانین و مقررات: ایجاد و به‌روزرسانی قوانین و مقررات مرتبط با حفاظت از منابع دریایی، صیانت از محیط زیست دریا و توسعه پایدار اقیانوس‌ها بسیار اساسی است. این قوانین باید شفاف و قابل پیگیری باشند و توسط همه نهادهای ذیربط رعایت شوند.

۱۶- همکاری و هماهنگی درون سازمانی: توسعه همکاری و هماهنگی بین نهادها و سازمان‌های مختلف در حکمرانی اقیانوسی بسیار حیاتی است. باید فرصت‌ها و مکانیزم‌هایی برای تبادل اطلاعات، همکاری در پروژه‌ها و برنامه‌ها و ایجاد ارتباط نزدیک بین نهادها فراهم شود.

۱۷- توسعه و به‌کارگیری فناوری اطلاعات: استفاده از فناوری اطلاعات برای جمع‌آوری، ذخیره، یکپارچه‌سازی و به اشتراک گذاری، تسهیل در تبادل اطلاعات مرتبط با حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها بسیار مؤثر است. سیستم‌های اطلاعاتی یکپارچه و ابزارهای مدیریت مبتنی بر داده‌ها به نهادها کمک می‌کنند تا از اطلاعات بهره‌برداری کنند و تصمیمات بهتری بگیرند.

۱۸- آموزش و آگاهی‌بخشی: آموزش و آگاهی‌بخشی به مدیران و کارکنان و جامعه در مورد مدیریت یکپارچه و اهمیت حکمرانی اقیانوسی

۸- توسعه هماهنگی بین بخش‌ها: برای مدیریت بهتر حکمرانی اقیانوس‌ها، باید هماهنگی و تعامل و هم‌افزایی بیشتری بین بخش‌های مختلف دولت، سازمان‌ها و نهادهای فراهم شود. متأسفانه عدم مدیریت یکپارچه منجر به کاهش ایجاد تعامل و بعضاً بروز تعارض بین دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی شده است.

۹- استفاده از فناوری و دانش: تکنولوژی و توان فنی می‌تواند بهبود قابل توجهی در حکمرانی اقیانوس‌ها و مدیریت منابع دریایی در ایران داشته باشد. در زیر، چند پیشنهاد در این زمینه آورده شده است. برنامه‌ریزی لازم برای ایجاد بنیادی قوی در زمینه پژوهش و توسعه فناوری‌های مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها بسیار اساسی است. این پژوهش‌ها می‌توانند شامل اصلاح فرآیند و تکنولوژی‌های مرتبط با تشخیص و پایش آلودگی دریاها، تکنولوژی‌های نوین در حفاظت از زیستگاه‌های دریایی، استخراج پایدار منابع دریایی، انرژی دریایی، پیش‌بینی تغییرات اقلیمی و سایر موضوعات مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها باشند. همچنین اجرای سامانه‌های هوشمند و استفاده از فناوری‌های نوین می‌تواند بهبود قابل توجهی در حکمرانی اقیانوس‌ها در ایران داشته باشد. این سامانه‌ها می‌توانند شامل شبکه‌های سنسوری، مانیتورینگ، استفاده از داده‌های بزرگ، هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و سیستم‌های تصمیم‌گیری هوشمند باشند. این فناوری‌ها می‌توانند در جمع‌آوری داده‌ها، پیش‌بینی تغییرات دریایی، آلودگی و ادغام این داده‌ها، نظارت بر فعالیت‌های دریایی مؤثر باشند.

۱۰- آموزش و توسعه مهارت‌ها: آموزش و توسعه مهارت‌های مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها و استفاده از ابزارهای مطلوب بسیار اساسی است. باید تلاش کرد تا کادر فنی و مدیران در زمینه مدیریت منابع دریایی و استفاده از تکنولوژی‌های مرتبط آموزش دیده و آگاهی کاملی در این زمینه داشته باشند. تقویت و هدایت آموزش عالی و برگزاری دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی مرتبط می‌تواند در این زمینه مفید باشد. همچنین: برگزاری کنفرانس‌ها و همایش‌های ملی و بین‌المللی در زمینه انتقال دانش حکمرانی اقیانوس‌ها و منابع دریایی می‌تواند فرصتی مناسب برای معرفی و ارائه دانش و تجربیات داخلی باشد. این رویدادها می‌توانند فرصتی برای بحث و تبادل نظر میان کارشناسان و پژوهشگران داخلی و خارجی فراهم کنند.

۱۱- ایجاد و توسعه مراکز تحقیقاتی: حمایت از ایجاد بنیادهای تحقیقاتی و مراکز تحقیق و توسعه در داخل کشور می‌تواند به توسعه دانش و فناوری در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها کمک کند. این بنیادها می‌توانند برنامه‌های تحقیقاتی مستقل را پشتیبانی کنند و به تبادل دانش با دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات داخلی کمک کنند. از آنجایی که بخش تحقیق و توسعه عمدتاً به داخل کشور محدود شده است لذا: ایجاد بسترهایی برای همکاری بین دانشگاه‌ها، مؤسسات تحقیقاتی، صنایع و سازمان‌های مرتبط در داخل کشور، می‌تواند منجر به تبادل دانش و تجربیات میان این نهادها شود. این همکاری‌ها می‌توانند مشتمل بر پروژه‌های تحقیقاتی

- [1]. Vedadi Hamid (2018) - The fields and relative preferences of the Ports and Maritime Organization to enter the optimal ocean governance and integrated regional and international management of seas and oceans. (Persian).
- [2]. Shima Madani (2012) - Estimating the contribution of seas and oceans in Iran's national economy, oceanography. (Persian)
- [3]. Khaki Gholam (2017) - Research method with an approach to thesis writing, Tehran: Kohsar Publications Cultural Center. (Persian)
- [4]. Sarmad Zohreh (2019) - Research methods in behavioral sciences, Aghah Publications, Tehran, second edition. (Persian)
- [5]. The Oceans the Law of the Sea Convention as a form of global governance- (2017) Duncan Currie
- [6]. Ocean Governance and Maritime Security in a Placeful Environment: The Case of the European Union – By Basil Germond (2016).
- [7]. Accepted version 09/01/2016, in Marine Policy, doi: 10.1016/j.marpol.2016.01.010 Ocean Governance and Maritime Security in a Placeful Environment: The Case of the European Union.
- [8]. Azizi Q, Shamsipour AK, Yarahmadi D. Detection climate change using multivariable statistical. "(Persian)". 2009.
- [9]. Kabiri K, Moradi M. Historical remotely sensed sea surface temperature data for prediction of coral bleaching event in Kish Island, the Persian Gulf. Journal of the Persian Gulf. 2014. "(Persian)"
- [10]. Pilcher N, Wilson S, Alhazeem S, Shokri M. Status of coral reefs in the Persian Gulf and Arabian Sea Region (Middle East). Status of Coral Reefs of the World. 2000.
- [11]. Rezai H, Wilson S, Claereboudt M, Riegl B. Coral reef status in the ROPME sea area: Persian Gulf, Gulf of Oman and Arabian Sea. Status of Coral Reefs of the World. 2004.
- [12]. Wilkinson CR, Souter D, Network GCRM. Status of Caribbean coral reefs after bleaching and hurricanes in 2005. Global Coral Reef Monitoring Network. 2008.

امری ضروری است. برنامه‌های آموزشی مناسب برای افزایش آگاهی و توانمندسازی افراد در زمینه ارزشمندی و مدیریت دریاها و اقیانوس‌ها و خطراتی که محیط زیست آنها را تهدید می‌کنند باید طراحی و اجرا شوند.

۱۹- نظارت و اجرا: برای ایجاد مدیریت یکپارچه واقعی در حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها، نیاز به نظارت و اجرای مؤثر قوانین و مقررات مرتبط است. باید یک سازمان نظارتی قوی تشکیل داده شود تا از رعایت قوانین و اجرای صحیح آنها اطمینان حاصل شود.

۲۰- حمایت مالی: بدیهی است اجرای طرح‌های پیش نیاز حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها نیاز به حمایت مالی مستمر دولت و سایر نهادها دارد. منابع مالی کافی برای اجرای برنامه‌ها و پروژه‌های مرتبط با این حکمرانی باید در نظر گرفته شود. با توجه به ماهیت گسترده و پیچیده حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها، ایجاد مدیریت یکپارچه نیازمند تلاش‌های چندساله، همکاری بین‌المللی و تعامل بین سازمان‌ها و نهادهای مختلف است.

مشارکت نویسندگان

دانشجوی دکترا نادر پسنده – تهیه کننده

دکتر کاوه تیمورنژاد – استاد راهنما و نویسنده مسوول

دکتر محمدرضا ربیعی مندجین استاد مشاور

تشکر و قدردانی (اختیاری)

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری تحت عنوان "طراحی و تبیین مدل حکمرانی اقیانوس‌ها در دولت جمهوری اسلامی ایران" در گروه مدیریت واحد تهران مرکزی- دانشگاه آزاد اسلامی، در رشته مدیریت دولتی – تصمیم گیری و خط مشی گذاری عمومی اینجانب نادر پسنده میباشد و از هدایت و راهنمایی‌های جناب دکتر کاوه تیمورنژاد بعنوان استاد راهنما و جناب دکتر محمدرضا مندجین بعنوان استاد مشاور بسیار سپاسگزار هستم.

تعارض منافع

در این مقاله هیچگونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

نکات برجسته

پیرو ابلاغ سیاستهای کلی توسعه دریا محور در دولت جمهوری اسلامی ایران، لازم است ساختار مناسبی برای مدیریت متمرکز و اجرایی شدن حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها در دولت طراحی و تبیین گردد

منابع

- [18] .van Tatenhove, J., Raakjaer, J., van Leeuwen, J., & van Hoof, L. (2014).
- [19] .Food and Agricultural Organization (FAO). 2020. The state of world fisheries and aquaculture 2020. Rome: Sustainability in action. <https://doi.org/10.4060/ca9229en>
- [20] .Barnes, D.K.A., F. Galgani, R.C. Thompson, and M. Barlaz. 2009. Accumulation and fragmentation of plastic debris in global environments. *Philosophical Transactions of the Royal Society*. 1998.
- [21] .Breitburg, D., L.A. Levin, A. Oschlies, M. Grégoire, F.P. Chavez, D.J. Conley, V. Gacón, D. Gilbert, et al. 2018. Declining oxygen in the global ocean and coastal waters. *Science* 359: 6371. <https://doi.org/10.1126/science.aam7240aam7240>
- [22] .McCauley, D.J., M.L. Pinsky, S. Palumbi, and R., Estes, J.A., Joyce, F.H., and R.R. Warner. 2015. Marine defaunation: Animal loss in the global ocean. *Science* 347: 6219. <https://doi.org/10.1126/science.1255641>.
- [13] .Regional cooperation for European seas: governance models in support of the implementation of the MSFD. *Marine Policy*.2018.
- [14] .Currie, D. (2017). The Oceans: The Law of the Sea Convention as a form of global governance. *Policy Quarterly*.
- [15] .Bourrel, M., Thiele, T., & Currie, D. (2018). The common of heritage of mankind as a means to assess and advance equity in deep-sea mining. *Marine Policy*, 2019.
- [16] .Hejazi, S. K., Kolaei, M. M. B., Gorjiposhti, M., & Gilanipour, J. (2023). Designing a Systemic Model of Competency for Managers of the Iranian Ports and Maritime Organization. *Journal of System Management (JSM)*, 9, 2.
- [17] .Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). 2019. Special Report on Oceans and Cryosphere in a Changing Climate. eds. H.O. Portner, D.C. Roberts, et al., Cambridge University Press, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/9781009157964>.

AUTHOR(S) BIOSKETCHES

Pasandeh.N., Doctoral student of public administration - the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad Unersivity, Tehran, Iran.

✉ npasand44@gmail.com

 0000-0002-7625-4539

Timuranjad.K., Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad Unersivity, Tehran, Iran - (corresponding author).

✉ kavehteymournejad@yahoo.com

 0000-0002-4692-5100

Rabiei Mandjin.M., Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad Unersivity, Tehran, Iran.

✉ moh.Rabiee_mondin@iauctb.ac.ir

 0000-0001-8571-1415

این قسمت توسط نشریه تکمیل می‌گردد:



HOW TO CITE THIS ARTICLE

 <http://doi.org/10.52547/joc.14.55.6>

 <http://joc.inio.ac.ir/article-1-1777-fa.html>

 <https://orcid.org/0000-0002-7625-4539>



COPYRIGHTS

©2021 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.